

fra den ene Forslyttelse til den anden, det er fornemmelig den, siger jeg, der bringer Uorden i saamange af de Geistliges Finantser; det har været mig magtpaaliggende at gjøre denne Oekonomies første Begyndelse ikke altfor besværlig. Det er derfor, at Naadensaaret er foreslaaet at skulle bortfalde, og at det er foreslaaet, at Præsterne skulle fritages for at indløse deres Præstegaarde. Jeg har ikke lagt Bægt paa de Betænkkeligheder, man har havt imod denne Bestemmelse. Man har vel sagt, at Præsterne kunne faae Penge at laane dertil, og at de altsaa ikke føle nogen Byrde derved, og at det dog kunde være godt at have Summen som Sikkerhed for Bygningsfæld, naar de flytte bort. Men hvis man hder Laanet til Indløsningssummen af offentlige Penge, vil det vise sig, at det er uforvarsomt, naar der kunde være den mindste Fare for, at de kunne gaae tabt ved Bygningsfæld. Jeg haaber, at der igjen nem Alderstillægene vil virkes hen til, at Geistligheden ikke i den Grad, som det nu er Tilfældet, vil flytte fra eet Embede til et andet, ialtfald ikke af oekonomiske Grunde vil blive opfordret dertil. Det kan heller ikke negtes, at der ved mange Embeder aldeles ingen Grund er tilstede til at beholde de dem tillagte høie Lønninger. Jeg seer ikke, hvorfor enkelte Præster skulle være rigeligere lønede end Statens allerhøieste Embedsmænd. Men samtidigt hermed er der Embeder, hvor Lønnen er saa lille, at Vedkommende virkelig lide Trang. Det kan ikke være Andet, end at det, at der gives saa store Embeder, fremkalder Misundelse. Det er som ved det store Lod i Clasfelotteriet, det indvirker paa Indbildningskræften, og saaledes vækker ogsaa det, at der er nogle store geistlige Embeder, Misnøje med den hele Maade, hvorpaa Geistligheden er aflagt. Jeg troer, det er godt, naar de geistlige Embedsmænd ere stillede paa samme Maade som andre Statsjenerere paa samme Trin. Jeg haaber, at ikke lidet Gjæringsstof vil blive taget bort ved denne Sags endelige Ordning. Jeg troer ogsaa, at som Hindring for Indfrielsen af Grundlovens Bud, at Folketirken skal have en Forfatning, have disse oekonomiske Hensyn udøvet en ikke liden Indflydelse, ikke

liden Indflydelse hos dem, der ønske, at dette ikke skulde skee, før Lønningsforholdene vare bragte i Orden, ikke liden Indflydelse paa dem, der frygte for, at der skal optages verdslige Elementer i Kirkens Repræsentation. Det kan ikke være andet, end at enhver saadan større Forandring altid maa vække megen Uro, megen Frygt og megen Bekymring, men jeg er fuldkommen overbevist om, at naar man alvorlig vil sætte sig ind i Loven og de forskellige Forslag, der ligge i Loven, da vil det sees, at der er taget sjønsomt Hensyn til det, der kan gøres med de Midler, som Kirken har. Jeg haaber, at vi derved ville blive satte i Stand til efterhaanden at foretage betydelige Forbedringer. Jeg vilde for mit Vedkommende undsee mig ved paa Folketirkens Vegne at henvende mig til Staten og begjære dens yderligere Understøttelse, inden det laa klart for, at Folketirken undgik unødvendige Udgifter og i det Hele lønede sine Embedsmænd paa hensigtsvarende Maade.

Formanden: Udkastet skal blive omdeelt. Førrend jeg opgiver Dagsordenen for næste Møde, skal jeg bringe i Erindring, at jeg i Begyndelsen af Mødet bemærkede, at jeg fra Statsrevisionen havde modtaget Beretning om Kongerigets Regnskab for Finantsaaret 1859—60, Statsrevisionens Beretning over Regnskabet for Finantsaaret 1858—59 blev i forrige Samling først behandlet i Folkethinget og kom til Landsstinget paa et saa seent Stadium af Samlingen, at Sagen ikke kunde bringes til Ende. Der foreligger saaledes to Beretninger, for Finantsaaret 1858—59 og for Finantsaaret 1859—60, der skulle underkastes Behandling; der er som bekjendt imidlertid ikke foreskrevet nogen fast Regel for, hvorledes disse Revisionsberetninger skulle forhandles, og det paaligger som en Følge deraf Formanden at fremkomme med Forslag om Behandlingsmaaden. Et saadant Forslag skal jeg derfor sætte paa Dagsordenen for næste Møde. Jeg har dernæst at meddele, at den ærede 2den Landsstingsmand for 8de Kreds (Carlsen), der tidligere har været anmeldt fraværende paa Grund af Sygdom, nu er kommen tilstede her i Thinget.